

Regentijd

L. Polman

Hulporganisaties laten geen gelegenheid voorbijgaan om ons in te wijven dat Somalië een ‘vergeten ramp’ is. Dat is aantoonbaar onjuist. De internationale gemeenschap heeft juist al vrachten geld in Somalië geïnvesteerd. Hoeveel ongeveer heeft het *Sustainable Security and Peacebuilding Initiative* van het *Center for American Progress* uitgezocht, gebruikmakend van een waaijer van officiële en niet-officiële cijfers en daarbij opgeteld een paar goede gokken. Ze kwamen uit op ruim 55 miljard dollar sinds 1991, inclusief nooit terugbetaalde leningen van de Wereldbank en de door de CIA gerunde geheime gevangenis in Mogadishu. Al tientallen jaren pompen ‘we’ geld in dat helse gat, eerst omdat het als bastion in de Koude Oorlog diende, daarna omdat het een humanitair noodgeval was en nu omdat het een broeinest van internationale misdaad en terrorisme én een humanitair noodgeval is.

De kosten zijn zo’n beetje als volgt gemaakt: 22 miljard dollar ging naar de strijd tegen piraten, inclusief verzekeringspremies, langere en dus duurder vaarroutes, de inzet van marineschepen en losgeldbetalingen; 13 miljard dollar ging naar officiële humanitaire en ontwikkelingshulp; 11,2 miljard dollar werd door de Somalische diaspora die in het Westen woont en werkt naar familie in Somalië gestuurd; 7,3 miljard dollar besteedden we aan vredesmissies, invasies en interventies per afstandsbediening door middel van Predator *drones* en door ‘ons’ getrainde en gesponsorde Ethiopische en OAS-troepen; 2 miljard dollar was voor internationaal onderzoek naar geldtransacties door terroristische groeperingen, onderschepping van gesmokkelde drugs, oprollen van wapenhandelbendes en witwasoperaties van internationale misdaadorganisaties. En dan was er ook nog de 42 miljoen dollar voor de post ‘diplomatie en nationbuilding’.

Vergeeten is Somalië dus bepaald niet, maar of de 55 miljard geholpen hebben is een andere vraag. Somalië is geen stap dichterbij stabiliteit sinds 1991.

Piraterij? In de eerste helft van 2011 vielen piraten 154 schepen aan, de helft meer dan in heel 2008. Hulp? Eén op de vier Somaliërs leeft inmiddels in een vluchtelingenkamp of een kamp voor ontheemden en over de helft die dat nog niet doet wordt gezegd dat ze van honger dreigen te sterven. Het geld voor de post diplomatie en nationbuilding ging voornamelijk op aan reiskosten en honoraria van westerse waarnemers en aan een serie hilarisch slecht georganiseerde vredesconferenties in Nairobi, die uiteindelijk de *Transitional Federal Government* opleverden. Die staat helemaal bovenaan alle lijsten van knulligste en meest corrupte regeringen ter wereld en gooit bovendien olie op het Somalische vuur door met geen van de andere partijen ook maar een snippertje macht te willen delen. De strijd tegen het terrorisme? Al-Shabaab ontwikkelde zich van een klein groepje gevaarlijke klieren tot een machtige organisatie die tientallen miljoenen dollars per jaar weet te genereren.

Niets werkt, behalve de 11,2 miljard die de diaspora naar familie in Somalië stuurde. Volgens de Wereldbank maakt dát geld het verschil tussen leven en dood. Ik vraag me steeds meer af wat wij voor de Somaliërs zijn. Ridders? Bron van vermaak? Nog geen vier maanden geleden wierpen we ons op als redders in hun nieuwste hongersnood en nu al zijn ‘onze’ vluchtelingenkampen handige instrumenten in de oorlogstactieken van gewapende Somalische groepen. De kampen zijn hun supermarkten, waar ze voordelig komen shoppen voor voedsel, medicijnen en verse rekruten. Jongstleden augustus plaatste ik een diepe frons bij het bericht dat Somalische hongerslachtoffers die de kampen in Kenia hadden weten te bereiken, vastten omdat het ramadan was. Eenzelfde gevoel van ‘huh?!’ overspoelde me onlangs bij het bericht dat de Keniaanse militairen die Somalië half oktober binnenvielen, direct over de grens strandden op weggespoelde bruggen en wegen die zijn veranderd in diepe modderpoelen. Het plénst in het door droogte geteisterde Somalië. Huh?! ■